Extra opgaven tweedegraadsvergelijkingen en toepassingen

1. Los de vergelijkingen op zonder gebruik te maken van de discriminant: (★)

- $25-4x^2=0$

$\Leftrightarrow x^2=\frac{25}{4}$

$\Leftrightarrow x=\frac{5}{2} \vee x=-\frac{5}{2}$

$V=\left\{\frac{5}{2},-\frac{5}{2}\right\}$

- $\frac{2}{3}x^2=\frac{5}{2}x$

$\Leftrightarrow \frac{2}{3}x^2-\frac{5}{2}x=0$

$\Leftrightarrow 4x^2-15x=0$

$\Leftrightarrow x(4x-15)=0$

$\Leftrightarrow x=0 \vee 4x-15=0$

$\Leftrightarrow x=0 \vee x=\frac{15}{4}$

$V=\left\{0,\frac{15}{4}\right\}$

2. Los de volgende vergelijkingen op met behulp van de regel van 'som en product': (★)

- $2x^2+12x=14$

$\Leftrightarrow x^2+6x-7=0$

$\overset{S=-6,\, P=-7}{\Leftrightarrow} \quad x=-7 \vee x=1$

$V=\{-7;1\}$

- $3x^2-6x-45=0$

$\Leftrightarrow x^2-2x-15=0$

$\overset{S=2,\, P=-15}{\Leftrightarrow} \quad x=5 \vee x=-3$

$V=\{5,-3\}$

3. Los de volgende vierkantsvergelijkingen op: (★★*, ★, ★*)

$x+9=\frac{3x^2-2x-5}{x+1}$ $\quad \boxed{B.V.: x\neq -1}$

$\Leftrightarrow (x+9)(x+1)=3x^2-2x-5$

$\Leftrightarrow x^2+10x+9=3x^2-2x-5$

$\Leftrightarrow 2x^2-12x-14=0$

$\Leftrightarrow x^2-6x-7=0$

$\overset{S=6,\, P=-7}{\Leftrightarrow} x=7 \quad \vee \quad \cancel{x=-1}$

$V=\{7\}$

$x(x-2)=2$

$\Leftrightarrow x^2-2x-2=0$

$\Delta=12$

$\Leftrightarrow x=\frac{2-\sqrt{12}}{2} \vee x=\frac{2+\sqrt{12}}{2}$

$\Leftrightarrow x=1-\sqrt{3} \quad \vee \quad x=1+\sqrt{3}$

$V=\left\{1-\sqrt{3},1+\sqrt{3}\right\}$

$(x^2-1)(x^2+1)=5(7-x^2)$

$\Leftrightarrow x^4-1=35-5x^2$

$\Leftrightarrow x^4+5x^2-36=0$

stel $x^2=q$

$\Leftrightarrow q^2+5q-36=0$ $\qquad V=\{-2;2\}$

$\overset{S=-5,\, P=-36}{\Leftrightarrow} q=-9 \vee q=4$

$\Leftrightarrow x^2=-9 \vee x^2=4$

$\Leftrightarrow x=-2 \vee x=2$

4. Los de volgende vergelijkingen op: (★*,★*,★★*)

- $x^2-5kx+(6k^2+k-1)=0$

$\Delta=(-5k)^2-4.1.(6k^2+k-1)=k^2-4k+4=(k-2)^2$

$\Leftrightarrow x=\frac{5k\pm(k-2)}{2}$ $\nearrow \frac{6k-2}{2}=3k-1$; $\searrow \frac{4k+2}{2}=2k+1$

$\boxed{V=\{3k-1,2k+1\}}$

- $\dfrac{3x-1}{x+2}-1=\dfrac{2x-8}{x-3}$

$\Leftrightarrow \dfrac{3x-1}{\cancel{x+2}}.\cancel{(x+2)}(x-3)-1.(x+2)(x-3)=\dfrac{2x-8}{\cancel{x-3}}.(x+2)\cancel{(x-3)}$

$\Leftrightarrow 3x^2-9x-x+3-x^2+3x-2x+6=2x^2+4x-8x-16$

$\Leftrightarrow -5x=-25 \Leftrightarrow x=5 \qquad \boxed{V=\{5\}}$

- $x^2-4x+\dfrac{8}{x^2-4x+3}=6$

$\Leftrightarrow t+\dfrac{8}{t+3}=6 \quad \left(met\ t=x^2-4x \ \boxed{BV.: t\neq -3}\right)$

$\Leftrightarrow t(t+3)+8=6(t+3)$

$\Leftrightarrow t^2-3t-10=0$

$\overset{S=3}{\underset{P=-10}{\Leftrightarrow}} \ t=5 \vee t=-2$

$\Leftrightarrow x^2-4x=5 \vee x^2-4x=-2$

$\Leftrightarrow \underbrace{x^2-4x-5=0}_{S=4;\ P=-5} \vee \underbrace{x^2-4x+2=0}_{\Delta=8}$

$\Leftrightarrow x=5 \vee x=-1 \vee x=2+\sqrt{2} \vee x=2-\sqrt{2}$

$V=\left\{5,-1,2+\sqrt{2},2-\sqrt{2}\right\}$

5. In *"The Da Vinci Code"* van schrijver *Dan Brown* speelt φ *(phi*, de *gulden snede)* een belangrijke rol. Voor dit positieve getal geldt $\dfrac{1}{\varphi}=\varphi-1$. Bereken de exacte waarde van φ. (★★⋆)

$\varphi-1=\dfrac{1}{\varphi} \quad \Leftrightarrow \quad \varphi^2-\varphi-1=0 \qquad \boxed{BV: \varphi\neq 0}$

$\Delta=b^2-4ac=(-1)^2-4.1.(-1)=5 \quad \Rightarrow \quad \varphi=\dfrac{-b+\Delta}{2a}=\dfrac{1+\sqrt{5}}{2}$ *of* $\cancel{\varphi=\dfrac{-b-\Delta}{2a}=\dfrac{1-\sqrt{5}}{2}}\ (\varphi>0)$

Antwoord: De exacte waarde van φ *is* $\dfrac{1+\sqrt{5}}{2}$.

6. Vereenvoudig de breuk $\dfrac{x^4+x^3-6x^2}{2x^2+5x-3}$. (★★⋆)

teller: $x^4+x^3-6x^2=x^2\underbrace{\left(x^2+x-6\right)}_{wortels\ 2\ en\ -3}=x^2(x-2)(x+3)$

noemer: $\underbrace{2x^2+5x-3}_{wortels\ \frac{1}{2}\ en\ -3}=2\left(x-\dfrac{1}{2}\right)(x+3)=(2x-1)(x+3)$

zo vinden we: $\dfrac{x^4+x^3-6x^2}{2x^2+5x-3}=\dfrac{x^2(x-2)\cancel{(x+3)}}{2\left(x-\frac{1}{2}\right)\cancel{(x+3)}}=\dfrac{x^2(x-2)}{2\left(x-\frac{1}{2}\right)}=\dfrac{x^3-2x^2}{2x-1}$

7. Rond een zwembad dat 25 m lang is en 15 m breed wil men langs alle kanten een even brede strook tegeltjes aanleggen (zie figuur).
De betegeling kost €40 per m².
Wat is de maximale breedte die men zich kan veroorloven als het beschikbare budget €7040 is? (★★)

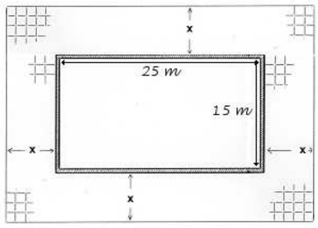

K.v.o.: x is de maximale breedte van de strook
Geg.: Zie figuur
Gevr.: $x = ?$
Opl.: De oppervlakte van de strook bedraagt: $(25+2x)(15+2x)-25.15 = 4x^2+80x$.

De oppervlakte die men zich kan veroorloven is $\dfrac{€\ 7040}{€\ 40/m^2} = 176\ m^2$.

Dus $4x^2+80x = 176 \Leftrightarrow x^2+20x-44=0 \Leftrightarrow x=2 \ \vee\ \cancel{x=-22}$.
Antw.: De maximale breedte voor het terras bedraagt 2m.

8. Ontbind $4x^2+(5m+6)x+(m^2-4)$ in factoren. (★★★)

$\Delta = (5m+6)^2 - 4.4.(m^2-4) = 25m^2+60m+36-16m^2+64 = 9m^2+60m+100 = (3m+10)^2$

De wortels zijn $x = \dfrac{-(5m+6)+(3m+10)}{2.4} = \dfrac{-2m+4}{8} = \dfrac{-m+2}{4}$ en $x = \dfrac{-(5m+6)-(3m+10)}{2.4} = -m-2$.

De ontbinding is dus: $4x^2+(5m+6)x+(m^2-4) = 4\left(x-\dfrac{-m+2}{4}\right)(x-(-m-2)) = (4x+m-2)(x+m+2)$

9. Op een schoolbord vind je het onderstaande. De lege vakjes zijn jammer genoeg onleesbaar. Vul in: (★⋆)

Los op: $2x^2 - \boxed{9}\,x + 9 = 0$

$\Leftrightarrow x = 3 \ \vee\ x = \boxed{3/2}$

We kennen het product van de wortels, $P = \dfrac{c}{a} = \dfrac{9}{2}$. Eén wortel is 3, dus moet de andere $\dfrac{3}{2}$ zijn. De som is dan ook $\dfrac{9}{2}$, dus $b = -9$.

10. ***(Toets '09-'10)*** Uit een A4-blad (21 cm x 30 cm) wil men een letter 'T' knippen op de manier zoals aangeduid op de figuur.
Hoe breed (b) moet men de letter maken opdat zijn totale oppervlakte de helft zou zijn van het gegeven A4-blad?
Rond je antwoord af op de millimeter nauwkeurig. (★★)

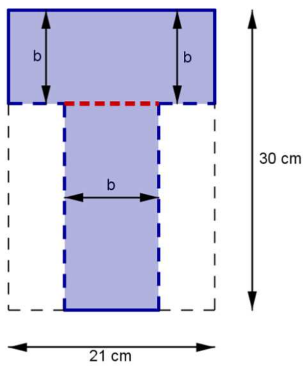

K.v.o.: b is de breedte van de letter
Geg.: De letter bestaat uit 2 rechthoeken. Zijn oppervlakte is dus: $T = 21.b + (30-b).b = -b^2+51b$.
Anderzijds moet de oppervlakte gelijk zijn aan de helft van het A4-blad, dus: $T = \dfrac{1}{2}.21.30 = 315$.
Gevr.: de breedte van de letter b.

Opl.: $-b^2+51b = 315 \Leftrightarrow -b^2+51b-315 = 0 \overset{\Delta=1341}{\Leftrightarrow} b = \dfrac{-51\pm\sqrt{1341}}{-2}$ $\nearrow \approx 7{,}2$ $\searrow \approx 43{,}8$

Antw.: De letter moet 7,2 cm breed zijn.